

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta/diplomantky:	Markéta Polendová
Téma práce:	Postavení LGBTI komunity jako nové menšiny
Rozsah práce:	94 stran
Datum odevzdání práce:	Březen 2021
Autor posudku:	Doc. Mag. phil. Dr. iur. Harald Christian Scheu, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomantka si zvolila aktuální téma, které je z hlediska současného výkladu evropské ochrany lidských práv velmi relevantní. Postavení sexuálních menšin jako nových menšin v systému mezinárodního a evropského práva vyvolává řadu složitých právních otázek, jejichž zodpovězení je vhodným předmětem diplomové práce na právnické fakultě. Jedná se o inovativní a ambiciózní projekt vědecké práce.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma je náročné na teoretické znalosti. Zkoumání právního postavení příslušníků LGBTI komunity z pohledu menšinového práva je originální a v odborné literatuře spíše neobvyklý přístup. Autorka ve své studii spojila lidskoprávní pohled s unijním antidiskriminačním právem a navázala přitom na hlavní teoretické problémy ochrany menšin, jakými jsou např. samotná definice pojetí menšiny a koncepce pozitivních opatření.

3. Formální a systematické členění práce

Kromě úvodu a závěru autorka členila svoji práci do tří hlavních částí. Autorka si stanovila za cíl zkoumat, zda LGBTI komunitu lze považovat za menšinu v právním smyslu a popř. jaká menšinová práva lze pro LGBTI komunitu dedukovat ze stávajících norem mezinárodního a unijního práva. V této souvislosti byly zformulovány konkrétní výzkumné otázky, které předurčují logickou strukturu práce.

V první části práce autorka představuje základní pojmy. Z hlediska hlavního předmětu se jeví jako klíčové rozlišování mezi sexuální orientací a genderovou identitou. V návaznosti na relevantní soft law dokumenty Rady Evropy a UNHCR (viz pozn. pod čarou č. 19) autorka vychází v této souvislosti z velmi subjektivních znaků, které se zakládají především na vnitřních pocitech dotčených jednotlivců.

Druhá část práce reflektuje mezinárodněprávní rámec právního postavení menšin a konkrétních práv příslušníků LGBTI komunity. Při řešení otázky definice pojmu menšiny autorka vychází z tradiční koncepce ochrany národnostních menšin. Jako hlavní referenční bod slouží doktrinální přístup rozlišující mezi objektivním a subjektivním znakem menšiny. Existenci objektivního prvku autorka zkoumá ve vztahu k sexuální identitě (orientaci) a genderové identitě příslušníků LGBTI komunity, přičemž současně uvádí argumenty ve prospěch sjednoceného přístupu vůči sexuálním i genderovým menšinám.

Autorka dále zmiňuje problematiku sebeidentifikace konkrétních osob jako příslušníků menšiny. Podle autorky „sexuální orientace a genderová identita jsou komplexní a dynamické koncepty, které je těžké empiricky vyjádřit“ (str. 32). Právem autorka upozorňuje na to, že pokud je s příslušností k menšině spojováno určité právo (výhoda), hrozí zneužívání menšinového statusu. Sebeidentifikace tedy nemůže být jediným rozhodujícím kritériem. Je třeba ocenit vědecký přístup autorky k dané problematice, který je založen na provnání různých odborných stanovisek a názorů. Ke kvalifikaci LGBTI komunity jako nové menšiny přistupuje autorka opatrně (str. 40).

Kapitola 3.3 představuje čtyři kategorie menšinových práv. Autorka zde zmiňuje např. otázku diskriminace a participace příslušníků LGBTI komunity. Současně si všimla, že se při uplatňování těchto práv ukazují výrazné rozdíly mezi jednotlivými podskupinami LGBTI komunity. Je otázkou, zda lze v této situaci vůbec hovořit o společném zájmu komunity jako takové nebo o využití značky LGBTI jako PR strategie, která má ulehčovat mediální prosazování cílů a efektivní lobbying.

Za velmi přínosnou považuji též třetí část práce, která pojednává o unijně-právním rámci. Autorka přesvědčivým způsobem dokumentuje případy, ve kterých SDEU aplikoval unijní antidiskriminační právo na situaci příslušníků LGBTI komunity. Také vymezila potenciál antidiskriminační úpravy v kontextu volného pohybu osob a azylového práva.

Závěry práce jsou přehledné. Cíle práce lze považovat za splněné.

4. Vyjádření k práci

Diplomantka předložila angažovanou a kvalitní studii, která jak z formálního hlediska, tak i obsahově splňuje kritéria kladená na diplomovou práci na Právnické fakultě UK. Autorka prokázala samostatný vědecký přístup ke složitému a aktuálnímu tématu. Závěry práce jsou dobře argumentovány.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Autorka dosáhla vytyčených cílů.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Autorka práci zpracovala samostatně, nejde o plagiát.
Logická stavba práce	Logická struktura práce odpovídá stanoveným cílům.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Práce se zdroji je na velmi dobré úrovni.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Kvalitu analýzy lze označit za standardní až nadstandardní.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Práce splňuje formální kritéria kladená na tento druh vědecké práce.
Jazyková a stylistická úroveň	Vcelku dobrá jazyková úroveň s poměrně malým počtem překlepů.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

V rámci ústní obhajoby by se měla diplomantka vyjádřit k následujícím otázkám:

1. Na několika místech autorka řadí LGBTI komunitu mezi tzv. zranitelné či zvláště zranitelné skupiny. Existuje v rámci mezinárodního či unijního práva objektivní reference, podle níž se posuzuje míra zranitelnosti jednotlivců či skupin? Jsou všichni příslušníci LGBTI komunity stejně zranitelní?
2. V souvislosti s posuzováním azylových žádostí, resp. žádostí o mezinárodní ochranu autorka narazila na problematiku stereotypů. Jakou roli hraje v ochraně LGBTI komunity boj proti stereotypům?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Výborně

V Praze dne 7.3.2021

---

vedoucí diplomové práce